

Asia: VN/32862/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi opioidiriippuvuuden vieroitus- ja korvaushoidosta opioidilääkkeillä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Sairaanhoidajat ry.

Asia: VN/32862/2022

24.2.2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi opioidiriippuvuuden vieroitus- ja korvaushoidosta opioidilääkkeillä

Suomen Sairaanhoidajat ry. pitää terveydenhuoltolakiin (1326/2010; 28 a §), mielenterveyslakiin (1116/1990; 6 a §) ja Vankiterveydenhuollon yksiköstä annettuun lakiin (1635/2015; 16 a §) lisättyjä säännöksiä opioidiriippuvuuden vieroitus- ja korvaushoidosta kannatettavina. Alla lyhyet kommentit ja ehdotukset.

1 § Soveltamisala

”Asetusta ei sovelleta opioidilääkkeiden käyttämiseen tukihoidona opioidiriippuvaisen potilaan somaattisen sairauden aikana tilanteessa, jossa vieroitusoireet pahentavat potilaan kliinistä tilannetta tai vaikeuttavat hänen hoitoaan.”

Pidämme tärkeänä, että asetuksessa tukihoido määritellään ja ohjeistetaan tarkemmin.

4 § Korvaushoidon edellytykset

”Edellä 3 §:ssä tarkoitetuilla lääkevalmisteilla saadaan aloittaa korvaushoito sellaiselle opioidiriippuvaiselle potilaalle, joka ei ole vieroittunut tai jolla ei riippuvuuden pitkäkestoisuuden ja kokonaistilanteensa vuoksi ole edellytyksiä vieroittua opioideista.”

Pidämme hyvänä, että toteutunutta yritystä vieroittautua ei pidetä korvaushoidon edellytyksenä. Haluamme korostaa psykososiaalisen hoidon ja tuen merkitystä opioidiriippuvuuden vieroitus ja korvaushoidon onnistumisessa. Pidämme hyvänä myös mainintaa hoidon toteuttamisesta mahdollisimman lähellä potilaan asuinpaikkaa. Haluamme lisäksi nostaa esiin myös perheen, lasten ja läheisten huomioimisen merkityksen.

5§ Hoitosuunnitelma

On hyvä, että hoitosuunnitelmaa käsittelevässä pykälässä on mainittu yhteistyö sosiaali- ja terveystalvelujen välillä. Pidämme tätä erittäin tärkeänä, sillä opioidikorvaushoidossa olevilla potilailla on usein monia terveyteen ja hyvinvointiin liittyviä haasteita, joiden ratkaisemiseksi tarvitaan moniammatillista osaamista. Pidämme hyvänä, että asetuksessa määritellään, että hoitosuunnitelman tulisi sisältää myös hoidon tavoitteet ja se, että tavoitteita tulisi tarkistaa säännöllisesti. Korvaushoidon on oltava yksilöllisesti suunniteltua, riittävän intensiivistä ja kokonaisvaltaista. Esitämme, että asetustekstissä korostettaisiin yksilöllistä hoitosuunnitelmaa.

Yleiset kommentit

Pidämme tärkeänä, että opioidilääkkeistä riippuvaisten henkilöiden vieroitus – ja korvaushoidossa tunnistetaan muiden päihdeiden oheiskäyttö. On tärkeää huomioida myös se, että kyseisillä henkilöillä on usein myös 2. tai 3. diagnoosi. Hoidon onnistumisen näkökulmasta on tärkeää tunnistaa, onko henkilöllä ensisijaisesti päihde- vai mielenterveysongelma.

On myös olennaista, että hoitopaikkoja ja ammattitaitoista henkilöstöä on riittävästi ympäri Suomen saatavilla ja, että potilaat saavat asiallista ja kunnioittavaa kohtelua.

Lopuksi esitämme, että asetuksessa ei käytettäisi termiä opioidiriippuvainen vaan puhuttaisiin henkilöstä, jolla on opioidiriippuvuus.

Nina Hahtela

asiantuntija

Suomen Sairaanhoitajat ry.

Hahtela Nina

